



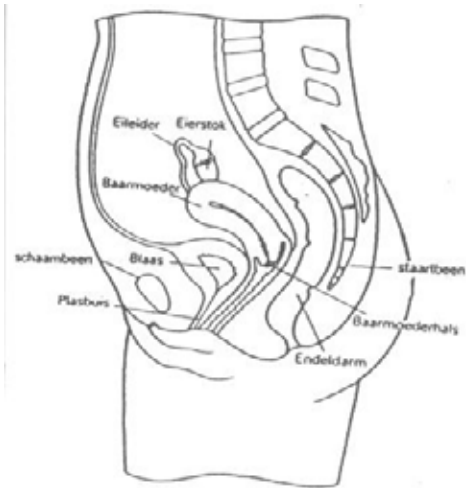
Een verzakking

Gynaecologie

Locatie Hoorn/Enkhuizen

Een verzakking

Tijdens het onderzoek is vast komen te staan dat u een verzakking (prolaps) heeft. Uw arts zal u het nodige vertellen over wat dat precies is en wat de gevolgen daarvan zijn. In deze folder kunt u dat nog eens rustig doorlezen.



Hoe ziet het vrouwelijke bekken er van binnen uit?

Om te kunnen begrijpen waardoor de klachten worden veroorzaakt, is het goed te weten hoe het vrouwelijk bekken eruit ziet. Het bekken van de vrouw vormt een holte waarbinnen drie organen liggen die elk een uitgang hebben naar buiten: de blaas, de baarmoeder en de endeldarm. De bodem van het bekken wordt gevormd door een grote spier, die als een brede band van voor (schaambeen) naar achter (staartbeen) loopt. Zo vormt het een stevige steun voor de bekkenorganen die verder door elastische banden en steunweefsels op hun plaats worden gehouden. In de bekkenbodem zitten drie openingen die door een kringspier afgesloten blijven; één voor de urineleider, één voor de vagina en één voor de anus (de uitgang voor de endeldarm).

Oorzaken van een verzakking

Een verzakking kan door meerdere factoren worden veroorzaakt. De belangrijkste

zijn zwangerschap en bevalling. Tijdens de zwangerschap en bevalling komen de steunweefsels van baarmoeder en schede onder spanning te staan en worden uitgerekt. Bij sommige vrouwen gebeurt dit zo sterk, dat kleine beschadigingen optreden in dit steunweefsel, waardoor de positie van de baarmoeder en/of schede niet meer wordt zoals voorheen. Ook het proces van ouder worden maakt dat de spierkracht en de elasticiteit van het steunweefsel afneemt. Wanneer de spieren en steunweefsels worden beschadigd of verslappen, worden de organen onvoldoende gesteund en zakken geleidelijk naar beneden. Soms sluiten de openingen niet meer goed af met alle gevolgen van dien. Sommige vrouwen hebben van nature zwakkere spieren maar meestal is de beschadiging of verslapping een gevolg van zware of snel op elkaar volgende bevallingen waarbij de steunweefsels sterk uitrekken en zelfs in kunnen scheuren. Ook het proces van ouder worden maakt dat de elasticiteit en spierkracht van de steunweefsels afneemt. De verminderde aanmaak van vrouwelijke geslachtshormonen tijdens de overgang kan hierbij ook een rol spelen; dit heeft tot gevolg dat de weefsels in die omgeving wat dunner en zwakker worden. Een paar andere factoren waardoor de steunweefsels overmatig belast kunnen worden, zijn bijvoorbeeld een veel te hoog lichaamsgewicht, de gewoonte om te hevig te persen bij de stoelgang of chronische hevige hoestaanvallen.

Klachten die veroorzaakt kunnen worden door een verzakking

De verschijnselen die zich bij een verzakking voordoen kunnen heel verschillend zijn, afhankelijk van het orgaan en de mate waarin het verzakt is. Veel voorkomende klachten zijn:

- Het gevoel ‘dat er vanonder iets uithangt’
- een zwaar en drukkend gevoel in de onderbuik of tussen de benen na lang staan,
- zeurende pijn laag in de rug,
- soms moeite met plassen,
- obstipatie c.q. verstopping,
- urineverlies bij hoesten, niezen en persen, sporten en tillen komt voor.
(inspanningsincontinentie)

Het is natuurlijk niet zo dat de hierboven genoemde klachten altijd door een verzakking worden veroorzaakt. Zo kan lage rugpijn veroorzaakt worden door

aandoeningen in de wervelkolom. Spontaan urineverlies kan voorkomen bij een afwijking van de blaas.

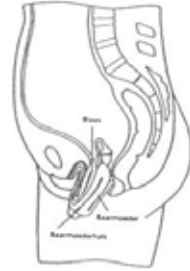
Er zijn verschillende soorten en gradaties van verzakkingen. In sommige gevallen is een orgaan gedeeltelijk verzakt, in ernstiger gevallen zakken meerdere organen door de zwakke plekken in het steunweefsel heen en drukken dan op de vagina. Zo kunnen de endeldarm, de blaas, de urineleider en de baarmoeder ieder afzonderlijk of in combinatie met elkaar verzakken (zie tekeningen hieronder).



Endeldarm



Blaas



Baarmoeder

Verzakking van de endeldarm

Het belangrijkste gevolg van een verzakte endeldarm is verstopping. De darmwand vormt een uitstulping in de vagina die te voelen is bij inwendig onderzoek. Hierin verzamelt zich telkens de ontlasting die daar verhard en verstopping veroorzaakt. Soms voelt men tijdens het persen deze uitstulping via de schede naar buiten komen.

Verzakking van de blaas

Soms verzakt de blaas zodanig dat hij een uitstulping vormt die te zien en te voelen is vlakbij de vagina-opening. De blaas kan dan niet meer helemaal gelegegd worden. Het beetje urine dat steeds in de blaas achterblijft vormt een voedingsbodem voor bacteriën zodat blaasontsteking vaak het gevolg is. Bovendien houdt men steeds het gevoel dat men nodig moet plassen, wat de nachtrust niet ten goede komt.

Verzakking van de baarmoeder

De steunweefsels en de banden waarmee de baarmoeder normaal op zijn plaats gehouden wordt kunnen zo uitrekken dat de baarmoeder geleidelijk in de vagina zakt. In ernstige gevallen kan de baarmoederhals zelfs uit de vagina steken maar gelukkig wordt er tegenwoordig meestal ingegrepen voor het zover kan komen. Maar ook in lichte gevallen kan deze aandoening last veroorzaken bij geslachtsgemeenschap. De baarmoederhals vormt dan een belemmering zodat de penis niet ver genoeg meer naar binnen kan.

Wat is er aan verzakkingen te doen?

- Pessarium (ring)

In sommige gevallen kan een pessarium (tijdelijk) uitkomst bieden. Het is een ring van rubber of kunststof die in de vagina wordt geplaatst om de baarmoeder steun te geven. De ring moet regelmatig schoongemaakt worden. Dit kan u goed zelf doen; er zijn ook vrouwen die dit bij de huisarts laten doen.

- Operatie

Een operatie kan noodzakelijk zijn. Daarbij worden spieren en steunweefsels naar elkaar toegetrokken om zo de organen te ondersteunen. Wanneer de vrouw in geen geval kinderen meer wil, wordt een verzakte baarmoeder soms weggenomen, of “opgehangen” aan het sacrospinale ligament (SSF-operatie). Hierover kunt u meer lezen in de desbetreffende brochure.

Hoe verloopt de operatie?

De operatie gebeurt of onder algehele narcose of onder verdoving via een ruggenprik en wordt uitgevoerd via de vagina. Bij de verzakking van de blaas zijn er geen hechtingen zichtbaar, bij een verzakking van de endeldarm zijn er wel uitwendige hechtingen zichtbaar.

Na de operatie

Na de operatie krijgt u een catheter (een rubber slangetje wordt in de blaas geschoven, waardoor de urine vanzelf af kan vloeien), zodat het wondgebied rust

krijgt om te genezen. Na 1 dag wordt de catheter verwijderd tenzij de arts anders voorschrijft. U kunt dan weer geleidelijk aan normaal plassen. De eerste 24 uur zit in de vagina vaak een gaas-tampon. Nadat deze verwijderd is kunt u nog wat bloederig vocht uit de vagina verliezen. Dat houdt vanzelf op als de wondjes genezen zijn.

Weer thuis

Afhankelijk van het soort operatie verblijft u een dag of enkele dagen in het ziekenhuis. De eerste weken moet u thuis rustig aan doen. De eerste 6 weken moet u vooral vermijden om zwaar te tillen zoals emmers water en zware boodschappentassen. Ook kunt u beter geen kinderen optillen. U zult merken dat u langzamerhand steeds sterker en minder vermoeid wordt. Na twee maanden kunt u meestal al het werk weer aan. Voor wat betreft uw seksuele relatie is het belangrijk om te weten dat alle wondjes zijn genezen zodra er geen bloederige afscheiding meer is. De gynaecoloog controleert of de wondgenezing zover is dat u weer gemeenschap kan hebben, wat meestal het geval is na 6 weken. U moet bedenken dat de eerste keer altijd wat gevoelig kan zijn. Meestal moet u na 5 weken weer voor controle bij uw arts terug komen. U kunt uw gynaecoloog alle vragen stellen die u nog heeft.

Vragen

Bij vragen tot de poliklinische controle, kunt u terecht:

Overdag: poli gynaecologie Hoorn 0229-257829, Purmerend 0299-457138

Voor meer informatie, zie ook: www.icgynaecologie.nl

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl



FLD-00400-NL 04-05-2022